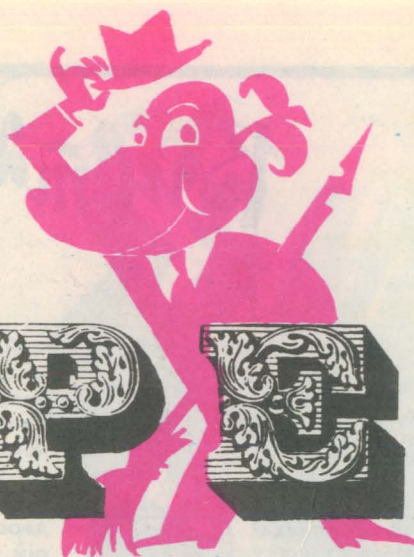

1985

№6

ДІПРЕС

Мал. В. ЗЕЛІНСЬКОГО

- А навіщо вам стільки собак!
- Для сусідів.
- Вони так їм подобаються!
- Що ви, що ви, вони терпіти їх не можуть.

Віталій КОРОТИЧ

В О Р О Г И

Гріх зрадництва — непростенний.
І саме тому назавжди чужі й ворожі
нам ті, хто ніколи не зміє із себе крові,
яку пролив на Україні, служачи гітле-
рівцям. Маю на увазі різунів-націона-
лістів, які останнім часом відчули мало
не найвищу державну підтримку від
господаря Білого дому й усе відвертіше
беруться до звичних справ — терору,

антирадянщини. Зовсім не випадково
різунці лізуть до лав афганських душ-
манів, усюди, де можна продовжувати
криваву фашистську справу. Нині в сві-
ті — пора великої ясності. Згадуючи
про ворогів, тримаю вдома вирізку
з однієї профашистської газетки, що
видається українською мовою в ка-
надському місті Вінніпег: «А ви, Віта-

лію Коротичу, для нас ворог, бо між
нами лежить неперехідний кордон гра-
ду куль і леза заліза... До смертельного
бою розділяє нас розбіжність ідей. Ви
найняли на службу ідеї комунізму...». Не
мені одному, звісно, писали вони
таке, з'ясовуючи свою позицію. З'ясував
свою і я...

Перечитав.

Згадав, як ви
Вбачали в кожному комуністі
Лише мішень для карабіна й вищали:
«Бомбу для Москви!»
Від щастя мружитесь, коли
в південноафриканському місті
Рушницю негрові у спину
наводить хтось такий, як ви.
На дулах у чужих гармат
проміння ваших ранків грає —
Ви все чекаєте пожежі,
в якій обвуглиться цей світ.
Немає нації у вас —
в іржі вітчизни не буває.
Ви гільзи стріляні, панове,
біля загарбницьких чобіт.
А зневажаєте ж мій край!
Свого ж не любите так само.
Людей не любите, з якими
я у Канаді розмовляв.
В якій крові обмились ви?
Якими втерлись прапорами?
На чолах у скількох народів
криваві бризки ваших слави?!
Землі моєї байстрюки,
як вам бажається стріляти!
Засвоївши науку вбивства,
забули інші, далєбі...
Залізо сниться вам і смерть.
І — звичка втомленого ката —
Білесенькими хусточками
ви пальці чистите собі.
Політики з чужих дворів, скажіть,
де плачуть ваші мами?
Де їм зіниці випікає
жорстокий і всевладний страм?
Карпати вийшли з ваших снів,
і тільки чорними громами
Наповнюється пам'ять ваша,
коли ви з нею сам на сам.
Що ж,
Україна вам влила за шкуру топленого сала,
Коли за вами зачинила
запроданий вами дім...
Та, перетнувши океан,
скільки в Канаді ви розп'яли,
Скільком горлянки перегризли
за те, що Київ снівсь їм!
Скількох ви били по руках,
коли назустріч нам тяглись ті,
Скількох ви били межі плечі
та клали чолами у твань!
Ви, наче гусінь, живете
в заморському кленовім листі,
Ви наче пута на долонях, відкритих для рукостискань!
А божитесь ім'ям Франка,
а клянетеся йменням Лесі,
Блазнюєте перед добою,
та, зазирнувши їй в лице,

Нас проклинаєте, або

ви кажете, що продалися
Усі таланти України...
Панове, я приймаю це!
Мене запродано. Навік.

За мене добре заплатили
Святою кров'ю Сталінграда і попелом мого села.
Це дуже дорога ціна.

І не існує тої сили,
Яка за всі багатства світу
перекупить мене б змогла.
Я маю найдорожчий скарб —
червоне знамено священне.
Я найдорожчу воду волі —
з Дніпра — у сорок третім пив.

За мене заплатив Галан.
Островський заплатив за мене.
І Сальвадор Альєнде в Чілі

також за мене заплатив!
Ну, хто на кін цей покладе
скарби достойніші й дорожчі?
Панове, як мене вам вкинуть
в чергове вогнище руде?
Хто викраде сади мої?

Хто з вас підпалить мої площі?
Хто з вас, постарілих в гендлярстві,
мене на торжище зведе?!
О, вже ви любите мене?!
Так люблять небуденну їжу...
О, вже не любите мене ви?!

Бо не із ваших п'ю криниць...
Що ж, ви майстри такої гри,
де зрадництво невидовижу.
Що вам народ? Що вам поети?
Фігурки з вічних шахівниць...

З чийх лиш рук не їли ви
і перед ким шапок не м'яли,
Які ж бо ви сонця гасили,
до часу зачавшись в млі!
О, трапив би я вам до рук,
коли ті руки силу мали:
Ви не в обіймах задушили б,
ви задушили б у петлі!

Панове, вмийтеся!
У вас від крові вишерхли долоні...
Та падає, мов збитий бруствер,
на спини вам всевладний час —
В патріотизм, що ви із ним,
як у своїм останнім схроні,
Лягли, чекаючи на того,
хто виведе з облоги вас...

Робіть, що хочете.
Хваліть. Чи проклинайте. Чи мовчіте.
Чи верещіть, що продались ми,
і звіть агентами Москви.
Ви мертві.
Ви уже давно зникаєте із цього світу,
Як ті фашистські автомати,
з яких колись стріляли ви!

Тільки-но надходять свята, як починається... Кого в президію? Мою Наталку. Кого в доповіді хвалити? Мою Наталку. Про кого в газеті пишуть? Про мою Наталку. Кого вітають від імені правління колгоспу, парторганізації та сільвиконкому? Мою Наталку. Воно, звичайно, непогано. З одного боку. Бо Наталка все-таки — моя. Ну, було колись, що вона й на Петра ще позирала. Але коли то було? Ще до заміжжя. Тепер вона моя по закону, тож і слава її — не чужа мені.

А ще — десятих діточок вона мені подарувала. Петька, Ванька, Сашка, Федька, Маню, Саню... гм... Таню... Збився. Значить так: Петька, Ванька, Танька, Манька... Тю, що я мелю? Треба записувати. Значить, перший — Петро. Другий — Іван. Третій — Олександр... А втім, навіщо оця бухгалтерія? Хто не вірить, нехай приходять та погляне, коли наша сім'я за обіднім столом збереться.

На Наталку погляне. Ніхто не скаже, що вона — мати-героїня, що ото на її плечах — десять ротів і мій одинадцятий. З обличчя молода, і очі веселі, і станом — хоч куди. Їй-богу, аж позалицятися кортить, наче до чужої. Не те, що в Миколи Притики жінка. Розцяцькована, розфуфрена, пливе селом, паву із себе удає. А в самій центнер скоро буде. А дитяти — жодного. Уже Микола і соромив її, і просив, нехай приходить та погляне, коли наша сім'я за обіднім столом збереться.

— Я хочу трохи для себе пожити, — відповідає. — Устигну ще хомута на шию накинати.

На неї у селі так і кажуть: пустоцвіт. А мою Наталку шанують. За материнський героїзм. Ну, звісно, і за працю в колгоспі. Вона в ланці, на буряках.

Матріархат

ГУМОРЕСКА

А мені і радісно, і водночас, з іншого боку, якось обидно. Наче я до всього того діла зовсім непричетний. Наче й справді дітей нам лелеки наносили або ми їх з Наталкою з груші натрусили.

Коротше, всім відомо, що батько я. Сам собі думаю, що й непоганий батько. Якби поганий був, то Наталка за мене не пішла б. У неї вибір був. Нас по селу багато тоді ходило. І Петро отой, на якого Наталка моя спершу косувала, доки не роздivilася,

і я, і Степан Марчишин, якого потім хто не брав, то все виганяв, та й Ілько ж був, і Микита. До біса нас ходило на кутку. А Наталка покохала мене. Відтак у любові та злагоді й живемо. Рід свій славимо.

Так ото ж і кажу: славимо рід гуртом, а вшановують нас якось однобоко. Де мені почесні? Ні, я не проти, нехай Наталка моя сидить у президіях. Але й мені б стільчика біля неї могли поставити. Щоб усі бачили, заздрили, а мо', й приклад брали. Бо я таки в цій ділі не збоку. Он старший наш, Іван, уже комбайнером працює. А Петро, що за ним іде, курси шоферів закінчив. Федір телят доглядає, Олександр у сільському споживчому товаристві, а Марія і Тетяна ланку пораяють. Інший дріб'язок в школу ходить. Як бачите, до пуття дітей доводимо. А хто цим займається? Уже скільки років у мене на язиці мозолі не сходять. Тільки й знаю, що вихованням займаюся:

- Наталко, посади його на горщик.
- Наталко, зніми вже його звідти.
- Наталко, погойдай його, хай не валує.
- Наталко, погуцай його, а то не дає мені газету читати.

Ой, клопотів з ними!

І скільки вже років отак. Ні спокою, ні спочинку. А ще ж і робота в мене. Я ж пасікою завідую.

А як в стінгазету — то хоч би хто написав. А як у доповіді добрим словом — то хоч би хто згадав. Мо', хоч оцю мою скаргу прочитають та все-таки добрим словом згадають. Хоч у день свята. А то який же воно патріархат? Звичайнісінький матріархат.

Іван ДУБЕНКО.

м. Київ.

НАРАДА

ГУМОРЕСКА

Чутка про те, що молодий спеціаліст Семен Сидоренко запізнився на роботу на п'ять хвилин, облетіла всю контору зі швидкістю майже космічною. Вже о дев'ятій годині він стояв на зеленому килимі директорового кабінету.

— Неподобство! — гримнув Микола Петрович і суворо поглянув на винуватця. Семена аж у піт кинуло.

— Ми боремося за трудову перемогу в другому кварталі, б'ємося, як риба об лід, за ефективність. Ми економимо кожний цвяшок і підвищуємо інтенсивність. У нас кожна хвилина на вагу золота. А ви — чорна пляма на тілі колективу. Вчинок ваш може вдарити будь-кого. По кишені. По гаманцю. Врешті-решт, втрачена премія ляже важким тягарем на вашу совість. Колектив вам цього не подарує. Я теж.

Вуха Семенові палали синьо-червоним. Перед очима розкручувалися зелені кола.

— Народа з приводу вашого запізнення відбудеться за дві години, — закінчив директор і втупився у папери.

Семен з'явився у відділ ні живий ні мертвий.

— От і винуватець, — грізно глянув начальник відділу. — Вважаю, товариші, засідання відкритим.

Колеги осудливо дивилися на Семена.

Виступали по черзі.

— Своім вчинком, — заявив заступник начальника, — Сидоренко паплюжить високе звання молодого спеціаліста.

Зав. сектором додав, що Семен остаточно розхитав свою майбутню кар'єру. Креслярка Інночка змахнула сльозу під час гарячого монологу про чуйність керівництва до молодих спеціалістів...

На розширеному засіданні, котре відбулося у конференц-залі (сюди Семена завели завідувачий відділу удвох із міцноруким заступником) слова огуди звучали вже з гучномовця.

Головний інженер висловив думку, що Семен взагалі став на слизький шлях правопорушень. А заступник директора рубонув навідріт: чому Сидоренко ще й досі не згорів од сорому, а спокійно сидить тут, серед здорового колективу?

Коли пронизливий дзвінок сповістив про кінець робочого дня, директор підвівся, глянув на годинник і промовив:

— Товариші! Я маю щось додати до всього, що було сказано попередніми промовцями. Але, на жаль, робочий день скінчився. Вношу пропозицію продовжити засідання наступного дня.

Присутні квапливо скупчилися біля виходу.

Антон УДОДЕНКО.

ЕТАПИ ДОМАШНЬОГО ВИХОВАННЯ

Мал. Р. САХАЛТУЄВА

— За бабусю, за дідуса...

— За Аллу Пугачову, за Михайла Боярського...

ВОРОНА ГОРОБЧИК

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Кружля ворона чорна
І дивиться униз,
Чого це кіт проворний
У зарості поліз.

А кіт піймати хоче
Горобчика в кущах.
Ось-ось, дивись, підскочить —
Та й буде харч в зубах.

Принишк, щоб із розгону
Маленького вхопить.

Та голосно ворона
Закаркала в ту мить.

І зрозумів горобчик,
Що поруч десь біда.
Злетів мерщій на стовпчик,
Подалі від kota.

Як добре, що й в пернатих
Є правила тверді:
Не можна залишати
Товариша в біді!

Борис ШРУБЕНКО.

КУПАННЯ

— Покупай мене в ставочку! —
Просить маму Таня.
— Там вода холодна, дочко,
Де вже до купання...

— Я не змерзну, не хвилюйся,
Мамонько-голубко!
На мені ж — пухова хустка
І тепленька шубка!

Інна КУЛЬСЬКА.

ПОПРОСИЛИ КЕНГУРУ...

Кенгуру
Ми попросили:
— Може б, ляльку
Повозили?
Вередливу
Ляльку нашу,
Що не хоче
Їсти кашу?
І сказала
Нам вона:
— В мене
Сумочка одна,
І уже
Вмостилось спатки
В ній мале
Кенгуренятко.

Леонід КУЛІШ-ЗІНЬКІВ.

ЗАПЛУТАВСЯ

Рано-вранці приїхала до міста бабуся. Дочка й зять — тобто Миколчині батьки — вітаються з нею, цілуються, розпитують про село, а бабуся їм розказує, розказує...

Коли батьки пішли на роботу, — а Миколка того дня не пішов у дитсадок, — він торкнув бабуся за рукав:

— Бабуся Насте, я хотів вам сказати, аби ви не говорили на сковорідку пательня, а на скатертину обрус.

— Чого? — здивувалась бабуся.

— Бо я заплутався, не знаю що є що: чого це сковорідка повинна бути пательнею, а скатертина обрусом...

Бабуся погладила Миколу по голові й лагідно мовила:

— Ось коли ти, онучку, підеш до школи й будеш там добре навчатися, то дізнаєшся, що наша мова багата, і в ній є чимало різних слів, якими називаються одні й ті ж речі. Зрозумів?

— Зрозумів, — сказав Миколка.

— От і добре. А тепер, будь ласка, пошукай мені баняк, будемо варити кашу.

— Який баняк? — не второпав малий.

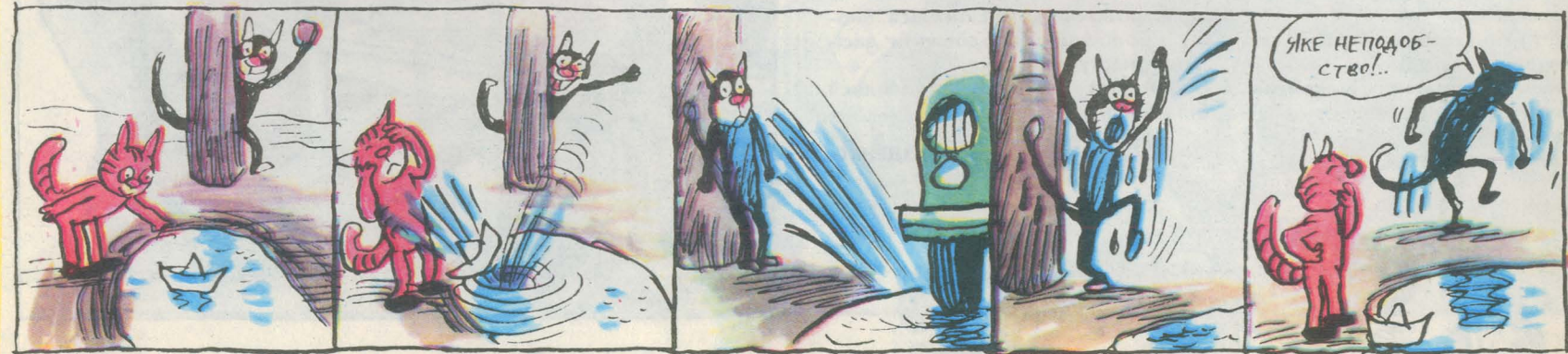
— Ну, казанок, — засміялася бабуся.

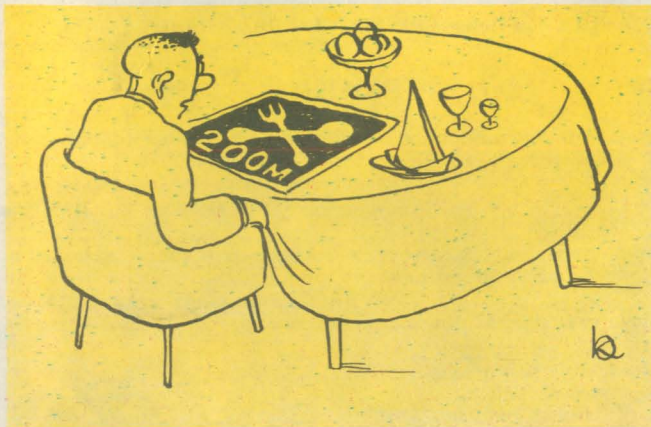
Лариса КУЗЕМКО,
учениця восьмого класу.

Село Острів
на Тернопільщині.

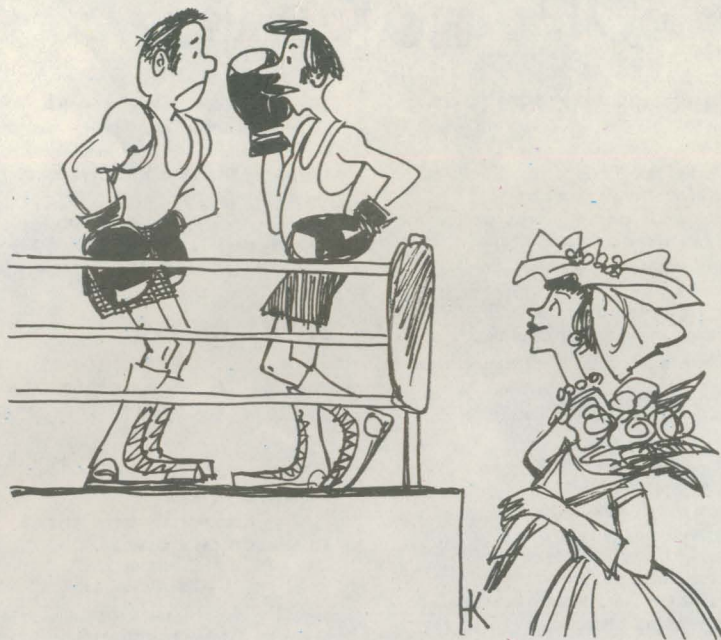

Мал. А. ВАСИЛЕНКА

Без слів.

— Будь другом, не ганьби мене перед нареченою: впади у першому раунді.

— Наскільки я пам'ятаю, ви повинні працювати над іншою темою!

ПО-НОВОМУ

В кінотеатрі під час сеансу одна приятелька іншій:

— П'ятий раз дивлюся цей фільм і скажу тобі відверто: сьогодні актори грають як ніколи!

Повідомив В. СКРЯБІН.

м. Одеса.

ЩОБ ПОЛЕГШАЛО...

— Знаєте, сусіде, мені цієї ночі так боліли зуби, що я аж на стіну дерся. Якщо так буде й надалі, то вже не знаю, що робити.

— А ви приставте на цю ніч до стінки драбину.

ОБРАЗА ЧЕСТІ

Адвокат: То ви позиваєтесь за образу честі? Що ж вам сказав ваш сусід?

Скаржник: Я не чув, що він там мимрив.

Адвокат: Звідки ж вам відомо, що він хотів вас образити?

Скаржник: Звісно, хотів. Він ще жодного разу про мене не сказав доброго слова.

м. Київ.

Повідомив Г. ВИТКОВСЬКИЙ.

В АВТОБУСІ

Два студенти з різних курсів їдуть автобусом. Сидять... Поруч «підвісився» старенький професор.

— Ти чом йому місцем не поступишся? — каже молодший.

— Навіщо?... Він у нас уже не читає. А ти чому?

— Так він у нас ще не читає.

ЧОГО ЗАХОТИЛА

Жінка лає чоловіка:

— І тобі не соромно ціле літо в холодку лежати?

— А ти б хотіла, щоб я зимою в холодку лежав?!

м. Кременчук
Полтавської області.

Повідомив М. АВРАМЕНКО.

ДАЛИ ПЕРЦЮ!

У львівських ресторанах, кафе, їдальнях замість мінеральної чи фруктові води відвідувачам завжди пропонували так званий фірмовий напій. Отой самий напій, сироп для якого виробляли у цеху переробки овочів на заготівельній фабриці Львівського тресту їдалень. І хоча ці фірмові напої мали незмінно високу ціну — усі вони були жакливі на смак, а більшість компонентів до них недовкладалися. Гроші від недовкладання незмінно потрапляли в кишені хапуг. Про все це і розповідалося у фейлетоні «Обережно: «Фірмовий напій!» (№ 21 журналу за 1984 рік).

Начальник Львівського обласного управління громадського харчування Б. А. Пилипчук повідомив редакції, що фейлетон обговорено в усіх підвідомчих організаціях і на підприємствах громадського харчування області за участю майже усіх спеціалістів та контрольно-ревізійних працівників обласного управління громадського харчування.

Наказом по обласному управлінню громадського харчування цех по переробці овочів ліквідовано.

По цьому питанню було порушено кримінальну справу, яку розглянув Львівський обласний суд. Вироком суду було засуджено: бригадира колишнього цеху переробки овочів Займана Б. М. — до 15 років позбавлення волі; кухаря цього ж цеху Головату І. Й. — до 12 років позбавлення волі, комірника складу готової продукції заготівельної фабрики Запотоchnого Б. О. — до 12 років позбавлення волі.

Літературні пародії

ЛІРИЧНО-ОРНІТОЛОГІЧНЕ

Я узяв тебе за руки,
В очі глянув: прощавай...
З криком болю, з криком муки
Падав птах за небокрай.
Раннім-раном, раннім-раном
Помах рук твоїх: прощай.
Чи то чайка за туманом
Впала десь за небокрай.

Петро БОНДАРЧУК.
Із збірки поезій
«Шахтарське небо».

Мабуть, вдумливо читали
Збірку в селах і містах,
Бо якимось мені прислали
Орнітологи листа:
«Як отак от про розлуки
Ти писатимеш, то знай:
Птиці згинуть — з криком муки
Всі впадуть за небокрай.
І казати будуть люди
Про Петра Бондарчука:
— Цей поет птахів повсюди
Знищив без... дробовика!»

Євгенія КАРАМІНА,
Микола РОЗУМНИЙ.

ІЗ МЕНТОРСЬКИМ ФОРСОМ

Трикутник журавлиний в
небесах
Легкий, мов теорема
Піфагора...
Не тямлячи отерпліх п'ят...
Крізь осяйну нешелестінь...
І прошу вас, із менторським
форсом
Не дивіться поверх моїх брів:
Шапку заячу цю срібноворсу
Я із куплених шкірок пошив.

Михайло ПАСІЧНИК.

Важкий, немов Ейнштейнове учення,
Додому йшов неквапно, мовчком...

Тіснила душу заяча печеня,
А заджмелілу голову — зима.

Нешелестінь була, аж терпели п'яти...
Чому ж ваш погляд з форсом
поміж брів!
Ні, не хотів я зайчика вбивати —
Я тільки словом раз його огрів!

ДОВГЕ СЛОВО

Я ставлю слово те на варті,
Що людям силу додає.

Олексій ДОВГІЙ.

Майнула думка:
вже читав десь схоже,
Та квапитись з огудю
не варто:
Тарас Великий ставив —
на сторожі,
Олекса Довгий, навпаки, —
на варті.

І СВИНУЛО...

І свинуло. І врешті день
почавсь...
Скоро мало дніти...
От і заночило...
На стишені води
Сіється зоряний мак...
Одна на все небо зізда...
Звізда любові дивиться
з узвиш...
Почув я родинний зв'язок
З далекою тою зіздою.

Олег ОРАЧ.

Нічнуло. Звізди — спочивати...
Звізда любові лиш не вснула,
І сіє зіздиний мак на хати...
Та свинуло. А потім — днуло.

С. КОВАЛЬ.

ІРОНІЗМИ

- Слабохарактерний роман.
- Стільки мисливців, що скоро всі
горобці стануть стріляними!
- Писав для широкої аудиторії,
але не міг її зібрати.
- Поки сам себе не похвалиш,
ніхто тебе не полає.
- Називав своїми іменами не
тільки речі, а й людей.

- Не бив лежачого. Але й не
піднімав його.
- Зізнаватись у помилках ще важче,
коли ти їх не робиш.
- От якби усі несправедливості
зробити кричущими!

Геннадій КОСТОВЕЦЬКИЙ,
Олег ПОПОВ.

Мал. О. МОНАСТІРСЬКОГО

— Яка там риба! Я кума ледве виловив!

КОМЕНТАРІ ПОЕТИЧНІ НА ТЕМИ ПРОЗАІЧНІ

Диптих про свічки та про стовпи

ХОЧ СВІЧКИ!..

«Зверталися ми й до начальника районної електромережі Зайковського В. О. — нічого не допомогло...»

(3 листа мешканців села Більманки
Куйбишевського району на Запоріжжі).

«Уже не знаємо, куди й писати, кого просити: навіть начальник
РЕС Фуркало В. Л. чи не зміг, чи не хоче нам допомогти...»

(3 листа мешканців вулиці Кірова,
що в селі Буках Маньківського району Черкаської області).

Ледве-ледве дощик бризне,
Чи повіє вітерець,
Як по хатах блимне-зблисне,
І електриці — кінець!
Телевізор не працює
І холодильник. Мов сліпці,
Сидимо собі й кукуєм
При чадливим каганцям.
Ми, звичайно, добре знали
І причину темноти:
Чи стовпи підгнили впади,
Чи замкнуло десь дроти.
І таке буває часто,
Ой, діалося вже знає!..
Тож прохаємо начальство:
Привезіть нам хоч свічки!

СТОВПИ «НА ТАРІЛОЧЦІ»

В село дорогу прокладали,
Це добре, треба це якраз...
Але стовпи поруйнували,
І замовкли телефони в нас.
Із школи, із медпункту, з ферми
Не додзвонитись — горе й сміх...
Так що відірвані тепер ми
Од світу божого, од всіх.
Уже зверталися в райвузол,
Писали скільки вже листів...
А в райвузлі
Не дмууть у вуса,
Торочать: — В нас нема стовпів!..
А де й кому стовпи дістати?
Тоді скажіть, якщо на те:
Навіщо ви і ваші штати?
За що ви гроші берете?

«А таки беруть, — як пишуть із села Сербинівців Жмеринського району на Вінниччині. — Щороку знімають з рахунку колгоспу ім. Димитрова чималі суми за телефонні послуги, а телефони мовчать. Зате не мовчить начальник районного вузла зв'язку О. Т. Гордєєв: на всі скарги скаржиться сам — немає, мовляв, стовпів; наче не він повинен турбуватися про ті стовпи, а хтось має піднести йому їх «на тарілочці»».

Ів. НЕМИРОВИЧ.

Страшне перо НЕ В ГУСАКА...

«Без перебільшення, напевно, можна сказати, що коли б усіх учнів Івана Дмитровича поставити в один ряд, була б рота».

(3 листа до редакції).
Надіслав Б. ВОВК.

м. Львів.

«Товариші! Нарешті потрібно наладити справу з нашим питанієм. Ніде правди діти, тут ми смотримося хуже, ніж наші свині».

(3 тексту виступу на зборах
працівників відгодівельного
пункту).

Надіслав С. ПАВЛЕНКО.

м. Помічна
Кіровоградської області.

«Толя, дай утятам картоплю, намочену в чугуні, а поросяті їжа в мисці великій, накритій дошкою. Сам поїж і лягай спати».

(Записка).
Надіслав П. БЕЛЯЄВ.

«...дуже замучилася, бігаючи за численними довідками для онука Миші, бо в музичну школу йде, а з його ж навіть Чайковського не вийде, та коли хлопець хоче, то нехай ходить».

(3 листа).

Надіслав М. ЩУРЕНКО.

м. Куйбишев.

«Я довго стукав у двері в корівнику № 3, але сторож Яків Сморг боявся мені відкрити, бо саме в цей час він крав комбікорм з кладової, і відкрив тоді, коли заховав корм у сичку, де він спить».

(3 доповідної).
Надіслав І. ГАМЕЛУШ.

с. Іваківка
Хмельницької області.

«У багатьох тваринниць добові прирости не відповідають поставленим завданням, хоч мають хороші раціони».

(3 тексту виступу на зборах).

«Уже довгий час на фермі розкрадаються концорми, але ось сторожі не беруть у ньому ніякої участі».

(3 протоколу зборів).
Надіслав М. КОСТИВ.

◆ У колгоспі імені Кірова (Новоушицький район) загинуло 30 гектарів молодого саду. Деревя у кількості 6341 штук довелося спилити. І тепер замість молоденьких яблунь у колгоспному саду стирчать самі пеньки. Коли у керівників та спеціалістів колгоспу спитали, як це вони докозайнувалися до життя такого, вони усім відповідали, що, мовляв, миші винні. Це вони погризли, потрошили сад. Про отаку історію розповідалося у фейлетоні «Цінна інформація», опублікованому у «Перці» № 15 за минулий рік.

Перший заступник голови виконкому Хмельницької облради М. М. Хабло повідомив редакції, що факти, викладені у фейлетоні, відповідають дійсності. Питання це розглянуто й обговорено на оперативній нараді спеціалістів обласного управління сільськогосподарства, засіданнях правління колгоспу імені Кірова і парткому, Новоушицького комітету народного контролю.

За допущену безгосподарність по догляді за молодим садом на голову колгоспу Щербатого В. Й. зроблено грошове нарахування в розмірі місячного посадового окладу. На винних осіб накладено дисциплінарні стягнення. Крім того, зроблено грошове нарахування на головного агронома Катрука І. С. в сумі 205 крб., агрономів по захисту рослин Петраша І. В. — 105 крб., Колісника О. В. — 100 крб., агронома-садовода Ковалю І. В. — 160 крб., обліковця садово-городньої бригади Громницького В. Ф. — 70 крб.

◆ «Міндобрива — це добре!» — у замітці під такою назвою (№ 17 журналу за 1984 рік) йшлося про те, що у селі Кудирявці (Львівщина) вже три роки не працює клуб, бо в його приміщенні зберігаються мінеральні добрива.

Після виступу Перця секретар Буського райкому Компартії України тов. Тарновський повідомив, що замітку обговорено на партзборах колгоспу імені 30-річчя ВЛКСМ, а також на спільному засіданні правління колгоспу та виконкому Новосілівської сільради. За безвідповідальне ставлення до роботи клубу села Кудирявці на голову сільради Ткачука М. Я. і голову правління колгоспу Кручківчука Д. Л. накладено партійні стягнення. За складування міндобрив у приміщенні клубу бригадирів рільничої бригади Кубіцькому К. І. оголошено догану, а головного агронома колгоспу Матвіїва І. П. — попереджено. Приміщення клубу від мінеральних добрив звільнено і в ньому розпочато ремонт.

◆ У тому ж номері журналу, у розділі «Довідкове бюро Перця» було вміщено замітку про те, що у селі Долинському (Олександрійський район) радіо більше мовчить, ніж працює. Як повідомив редакції головний інженер Кіровоградського обласного виробничо-технічного управління зв'язку В. А. Кальченко, радіо у згаданому селі тривалий час не працювало, бо було пошкоджено радіолінію. Нині прокладено новий кабель, і тепер усі радіоточки в селі працюють.

◆ Про те, що у магазині № 26 Могрицького лісництва брудно, продавець Міняйло Н. П. на робочому місці буває, коли схоче, а на товари завищує ціни, писалося у листі, що надійшов до Перця.

Заступник голови Сумського обласного комітету народного контролю А. П. Немікіна повідомила редакції, що факти при перевірці підтвердились. Наказом по Сумському відділу робітничого постачання обласного управління лісового господарства Міняйло Н. П. з посади продавця звільнено.

◆ Мешканці села Кирдани (Житомирщина) у своєму листі до редакції поскаржились на те, що у них не працює водопровід і вже місяць у водорозбірних колонках немає води.

Після втручання в цю справу Перця голова Овруцького райвиконкому О. Л. Коваль повідомив, що правління колгоспу імені Тельмана вжило заходів, і водопровід у селі Кирдани відремонтовано. Усі водорозбірні колонки працюють.

Головний редактор
Ф. МАКІВЧУК.

Редакційна колегія: В. БОЙКО, В. БОНДАРЕНКО, А. ВАСИЛЕНКО, В. ЗЕЛІНСЬКИЙ, Д. МОЛЯКЕВИЧ, Ю. ПРОКОПЕНКО (відповідальний секретар), І. СОЧИВЕЦЬ, В. ЧЕПІГА (заст. головного редактора).

ВИДАВНИЦТВО
«РАДЯНЬСЬКА УКРАЇНА»

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Петра Нестерова, 4. Тел. 441-89-12, 441-89-15, 441-89-17.
Адрес редакції: 252047, Київ-47, ул. Петра Нестерова, 4.

Для телеграм: Київ Перець.

Журнал «Перець» № 6 (1192)
(на українському мові)
Издательство «Радянська Україна».

Видається з січня 1927 року.
Виходить двічі на місяць.

Здано до набору 13.02.85. Підписано до друку 04.03.85. БФ 10943. 70×108/8. Офсетний друк.
2,8 умовн.-друку. арк. 14 умовн. фарб.-відб. 4,1 обл.-вид. арк. Тираж 2281500 прим.
Зам. 0852.

© Журнал «Перець» 1985 р.

Рукописи не повертаються.

Передруковуючи із журналу матеріали, треба обов'язково посилатись на «Перець».

Ордена Леніна комбінат друку видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.
Ордена Леніна комбінат печаті видавництва «Радянська Україна», 252047, Київ-47, Брест-Литовський проспект, 94.

Текст набрано із застосуванням вітчизняного фотонабірного комплексу «Каскад»

Отсканирован reduktoreg
для rutracker.org

ГУМОР НАШИХ ПОБРАТИМІВ

Мал. Г. Віндедзіса («Дадзіс», Рига)

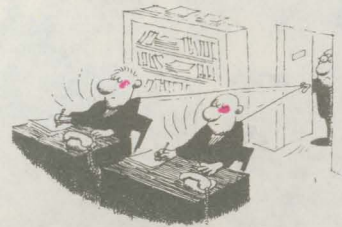
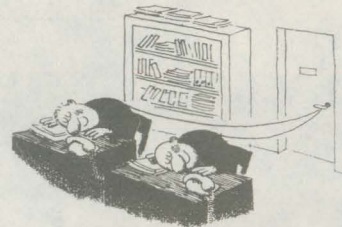
Без слів.

Мал. І. Бородкіна
(«Капкан», Чебоксари)

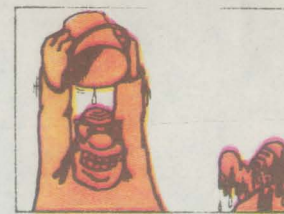
Його заповітна мрія.

Мал. Ф. Самукаса
(«Шлуота», Вільнюс)

Без слів.

Мал. В. Кундирбаєвіна
(«Шмель», Алма-Ата)

Без слів.

Мал. І. Барановського («Вожик», Мінськ)

Без слів.

Несе Європі цей «лелека»
Нову воєнну небезпеку.

ДИВНІ

АСОЦІАЦІЇ

Учителька подивилась на годинник і сказала: Ну, а тепер, діти, я відповім на запитання Петрика, що таке асоціативне мислення? Щоб вам було зрозуміло, спробую пояснити це на близькому для вас прикладі. От сьогодні вранці ви, приміром, до сніданку їли хліб. Які асоціації він у вас викликав? Які думки при цьому виникали? Мабуть, ви думали про нелегку працю хлібороба, в яку він вкладає душу і серце. Думали про те, що хліб — це наше багатство, яке треба берегти... Ну, ну, Сергійко, що ти хочеш сказати?

— Я хочу сказати, що думав, коли їв сьогодні хліб, про те, що вже третій день мама ніяк не приходить мені гудзика на піджаку і не заштопають дірки на штанах, якими я зачепився за пнях, коли тікав від Тимка...

— При чому тут гудзики і дірки? — суворо спитала вчителька. — Я бачу, ми даремно включили тебе до списку учасників районної олімпіади кмітливих та винахідливих. Доведеться твоя прізвище викреслити. А ти, Васильку, що думав, коли їв сьогодні хліб?

— Я думав про те, що митися у бані набагато краще, ніж у ночвах. І коли в нашому селі нарешті відремонтують баню, я перший туди побіжу...

— Це зветься — на городі бузина, а в Києві дядько! — обурилася вчителька. — І тебе доведеться викреслити зі списку учасників олімпіади.

Вона суворо оглянула клас.

— А ти, Володимире, що думаєш з цього приводу? Які асоціації у тебе викликав сьогодні вранці шматок хліба? — підняла вчителька відмінника.

— Я думаю, що добре зробили тато, що дали підпотиличника моєму братові Антошці, коли той поцупив у нього сигарети...

— Ні, з вами щось трапилося, — знесилено опустилася на стілець учителька. — Доведеться говорити з вашими батьками...

На батьківських зборах усе з'ясувалося. У хлібинах, які випікає Володимирецька пекарня на Ровенщині, виявилися того дня запеченими нитки, мочалка, недокурки. Отже не дивно, що у дітей, чий сім'ї були ошасливлені такими сюрпризами, і виникли подібні асоціації. Дивно інше — що у районного керівництва, якому не раз скаржилися мешканці навколишніх сіл про систематичний брак у випічці хліба, й досі не виникає ніяких асоціацій.

Н. РОМАНЕНКО.

Мал. Ю. СЕВЕРИНА

Непарне взуття.

Виставка ШИРІХІТРЕБА

МАЛЕНЬКІ ХИТРОЦІ

Відомо, що жінки в середньому на десять років живуть довше, ніж представники сильної й мужньої половини людства. А основа жіночого довіліття вже давно ні для кого не секрет: просто вони більше рухаються. Пораючись по господарству, витрачають стільки калорій, що будь-якому чоловікові й не снилося.

Та останнім часом цей жіночий привілей — більше рухатися — поставлено під серйозну загрозу: в господарстві з'являється астрономічна кількість технічних новинок, котрі зводять практично до нуля фізичну активність жінок. Тільки натискуй собі кнопки, і все за тебе зробить побутова техніка. А до чого це може призвести — відомо. Як мінімум, до того, що гасло «Бережіть чоловіків!» втратить свою актуальність.

Тому деякі чоловіки й почали вдаватися до хитрощів. З одного боку, роблять вигляд, нібито хочуть полегшити працю своїм дру-

жини, а з іншого...

«Купив я рік тому дружині пральну машину «Донбас-3» виробництва ждановського заводу «Електропобутприлад», — пише до виставкового мешканець м. Жмеринки, що на Вінничині, В. І. Завальнюк. — Хоч і казали мені, що то машина з сюрпризами. Зраділа жінка, тут же вирішила її випробувати, та на тому радість і закінчилась. Машина почала так виробляти, що і в страшному сні не примариться. Майстри ремонтувати її відмовилися, на ждановському заводі на скарги дружини не реагують. Тому доводиться їй пральну машину використовувати як підставку під миску, в котрій, як і раніше, вона пере білизну»...

Отже, як бачимо, гіподинамія, ця страшна хвороба, породжена технічним прогресом, на яку прирікають себе постійною фізичною пасивністю і малорухливістю чоловіки, дружині автора цього листа аж ніяк не загрожує.

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

Лист перший

«Шановний виставком! Оце недавно зайшли ми з сином до магазину «Іграшки» і вирішили купити колекційний автомобіль «Волга М-24-01» виробництва київського експериментально-механічного заводу «Іграшок ім. Ватутіна. Продавиця люб'язно запропонувала: «Вибирайте!» Але з десятка запропонованих машин вибрати було нелегко: дверцята в них або не відчинялися, або не зачинялися, колеса або зовсім не крутилися, або крутилися з трудом, гума на колесах була з явними дефектами, поверхня погано оброблена, фарба — місцями облупилася. І коли я категорично відмовився купувати цю халтуру, син раптом крізь сльози сказав: «Тату, але хтось же мусить і це купувати!» Розчулений, я заплатив 4 крб. 95 коп. А тепер ось думаю, чи вірно я зробив, що послуховався сина?»

І. ДРЕБОТ.

м. Коломия
Івано-Франківської області.

Дорогий товаришу Дребот! Якщо оцінювати Ваш благородний вчинок з точки зору педагогіки, то, звичайно, ви вчинили правильно. Добрі порівання душі, особливо дитячої, треба

підтримувати, заохочувати. Але, сподіваємось, ви скористалися нагодою, аби зайвий раз пояснити синові, що він мусить добре вчитися, для того щоб уміти робити добротні, красиві і якісні речі, а не таку халтуру, як деякі дяді і тьоті — бракороби.

Лист другий

«Що нам робити? Купили ми доньці ковзани «Снігуронька» виробництва дніпропетровського заводу «Фізприлад». Почали кріпити їх до черевиків — нічого не виходить. Придивились уважніше і побачили, що на кріпленні зовсім відсутня різьба. От і пролежали ці ковзани цілу зиму...»

Д. НАЗАРАЧА.

с.мт Чечельник
на Вінничині.

Шановний тов. Назарача! Ви правильно підмітили, що зима закінчилась. До наступної далеко. І хтось, може, на підприємстві «Фізприлад» за цей час технологія виробництва сягне таких висот, що там зможуть нарешті освоїти і такий винятково складний виробничий процес, як нарізання різьби. І тоді, можливо, ви зможете поміняти оці браковані ковзани на якісні.

ПІВВІНИКА

Сьогодні сервіс в окремих сферах обслуговування сягнув таких висот, що здатний навіть здивувати деяких, звичайно, не надто вибагливих споживачів. Ви можете собі, наприклад, дозволити попросити у хлібному магазині відрізати півхліба, навіть четвертинку, в кав'ярні замовити півкави, в ресторані чи кафе — півборщу або півсоліанки.

Наслідуючи цей прогресивний метод, працівники Одеського виробничого об'єднання шкільних приладів вирішили піти ще далі. Вони почали випускати спочатку по піввіника, а потім і по чверті. Правда, ціна його, незалежно від розмірів, лишається незмінною — по карбованцю за штуку, проте сама ідея нововведення заслуговує на увагу.

ЕФЕКТ З ДЕФЕКТАМИ

Економісти нашого виставкому, проаналізувавши листи споживачів, дійшли цікавого висновку: працівники Чернівецького гумовзуттєвого заводу розпочали похід за економією клею. Ефект різкий! Кількість клею, зекономленого лише на виробництві кросовок, просто-таки вражає, принаймні за допомогою його можна було б заліпити всі стіни підприємства гаслами типу «Ще активніше боротися за якість продукції!» Правда, економія клею своєрідно позначилася на якості самих кросовок: варто в них стрибнути або, не дай боже, побігти, як підшви відпадають. Але це вже, як той казав, діло десяте.

І ЗАВЖДИ — ПОСМІШКА!

Я звертаюся до тих жінок, котрі, незважаючи на колосальну популярність аутотренінга, вперто продовжують його ігнорувати. Повірте, ви робите помилку! Засвойте цей метод, і ніякі побутові невдачі не зможуть затьмарити щасливої посмішки на вашому обличчі.

Починати треба з дрібниць. Для прикладу опишу вам лише один мій вчорашній день. Забігла я до універмагу купити собі колготки. Купила. Приношу додому, міряю. Леле! Колготки перевернуті, перекосячені. Там, де мусить бути носок, там п'ятка. Інша б на моєму місці вибухнула таким монологом на адресу деяких працівників Харківської панчішної фабрики... А я кажу собі: «Я спокійна, я дуже спокійна, мені весело, у мене чудовий настрій!» Отак разів з десять проказала, і злість на бракоробів як рукою зняла.

Викинула я ті колготки (бо, як відомо, за правилами торгівлі подібна продукція обміну не підлягає). Пішла до галантерейного магазину, купила собі інші. Цього разу львівського виробництва. Приношу додому. Міряю...

На ярлику зазначено, що їхній розмір 48—50, а вони і на дитину б не налізали!

В іншій аж в очах потемніло б від обурення. А я подумки п'ятнадцять разів повторила: «Я спокійна, я дуже спокійна, мені весело, у мене чудовий настрій!», та й забула про них.

Недаремно, усе ж таки, аутотренінг зажив такої популярності. Я впевнена, що творці отих колготок досконало ним володіють. Тому вони такі спокійні. Такі, сказати б, незворушні до претензій споживачів.

Н. ЧОРНОХАРНА.

— Бачите, що я вмію! А мене хочуть на пенсію відправити.

БЕЗ ШКОЛИ —
ЖОДНОГО ДНЯ

ЗАКАРПАТСЬКА область. Найдисциплінованіше, без жодного пропуску відвідують школу в селі Підгірному Іршавського району місцеві зв'язківці. Сільське відділення зв'язку не має телефонного зв'язку. І для того, щоб передати телеграму чи якусь іншу термінову інформацію, начальникові відділення та його підлеглим доводиться чимдуж мчати до школи, де є телефон.

ПІСЛЯ КАПРЕМОНТУ —
БЕЗ ПРИГОД!

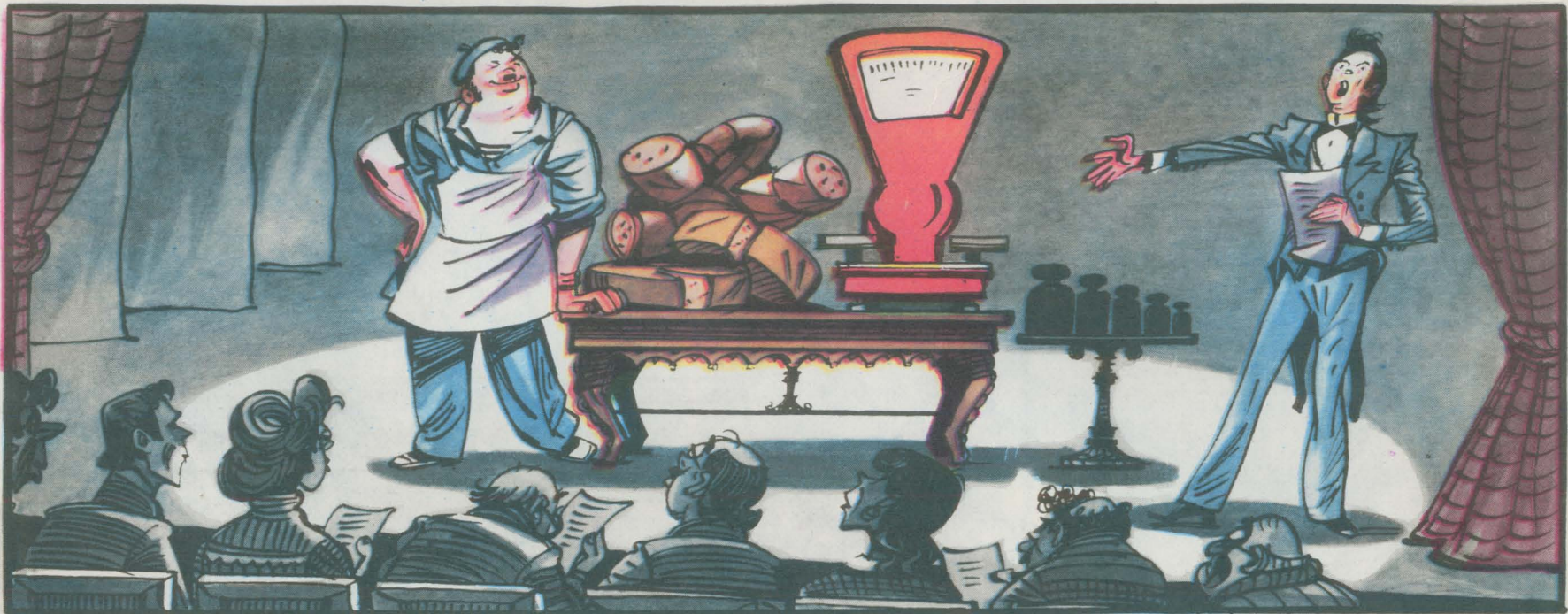
ГОРНОСТАВКА ХЕРСОНСЬКОЇ області. Жодної дорожньої пригоди не сталося з автомобілем ЗІЛ-ММЗ-554 районного об'єднання «Сільгоспмрія» після того, як торік його капітально відремонтували умільці 2-го Дніпропетровського авторемзаводу. Секрет цього простий: їздити грузовиком неможливо, позаяк у ньому виявлено двадцять шість серйозних дефектів.

Мал. Р. ДРУКМАН

— Ваша адреса, хворий!
— Занедбайлівська плодощовочева база № 3.

2

3

— На нашому вечорі самодіяльності продавець продовольчого магазину покаже декілька фокусів.

Андрушівка — місто. Місто на Житомирщині. І це таки — факт. І не тільки тому, що про це сповіщають всі довідники, енциклопедії та географічні карти, які побачили світ за останні десять років.

Є на сьогоднішній день у Андрушівці і світлі та просторі заасфальтовані вулиці, і багатопверхові, з усіма зручностями будинки, і ошатна міська площа, і універмаг з усілякими товарами, і ресторан з музикою. Є тут і промисловість. Це — спиртовий, цукровий та сироварний заводи. До речі, продукція останнього анічим не поступається перед кращими світовими зразками.

Як бачимо, всі основні атрибути міста — у повній наявності. Правда, як місто Андрушівка — винятково молоде. У цьому році готується вона відзначити лише десятирічний міський ювілей.

Отож історія Андрушівки у новій якості тільки починається. Та, на відміну від багатьох інших міст, починається вона не на голому місці: до цього ж була Андрушівка селищем міського типу. А це про щось та свідчить. І хоч Андрушівка, повторюємо, — місто молоде, але, як і будь-яке місто, має воно вже й свої перші проблеми.

Найголовнішою ж, певно, є для Андрушівки проблема, що притаманна всім молодим містам, а саме — пошуки неповторності.

Знайшли геологи на її околицях поклади бурого вугілля. Почалася його розробка. А це, у свою чергу, позначилося на рівні підземних вод. Опустився той рівень по саме нікуди. А відтак поменшало води й у криницях. А звідси — постала перед керівниками міста незагайна потреба: спорудження водогону. Тільки за це діло в Андрушівці ще не бралися. Оскільки Житомирський облвиконком ніяк не знайде спільної мови з республіканським Міністерством вугільної промисловості, яке має дати на спорудження того водогону кошти. І поки оті дві поважні організації, даруйте, товчуть воду в ступі, андрушівцям наповнювати відра водою стає все важче.

Відомо, що міське життя тільки розніжує людину, робить її непридатною до боротьби з труднощами. А від цього передусім страждає сама людина. Бо життя, як відомо, є життя, і від нього нікуди не сховатися.

Тому «батьки» Андрушівки, зваживши всі «за» та «проти» цієї проблеми, не пішли традиційним урбаністичним шляхом у розвитку рідного міста. Швидше, навпаки: вони чимало роблять, аби зберегти в андрушівцях такі якості людей від землі, від природи як витривалість, невибагливість, уміння обходитися малим, протистояти стихії тощо.

Слід сказати, що наслідки цього зворотного еволюційного процесу, який відбувається нині у місті, торкнулися певною мірою і нас.

У готелі «Україна» ми мерзли, либонь, не менше, ніж жителі тропічної Африки, якби доля закинула їх на острів Шпіцберген. Виявляється, будівельники облрембудтресту так змонтували готельну систему опалення, що у нас довго зберігалось враження, начебто саме через Андрушівку проходить меридіан холоду. До того ж, тепла вода у готельних кранах буває лише влітку.

Та не будемо звинувачувати андрушівців у негостинності. Швидше за все, зустрічають вони гостей холодно тому, що їм і самим того тепла бракує. Приміром, у будинках по вулиці Вобяна, 15-а та Зазулинського, 9 його постійно не вистачає. Не подають комунальники, керовані В. П. Грищуком, сюди і гарячої води, посилаючись щороку на один і той же самий аргумент: малу потужність котельної (хоча для того, щоб її збільшити, нічого не роблять).

З олівцем по Андрушівці

Безсумнівно, всім добре відома аксіома: найлегше виховувати тоді, коли цьому сприяють ще й відповідні умови. А умов отих в Андрушівці вистачає. Так, вулиць тут практично ніхто не вистачає, і вони від весни до пізньої осені тонуть у бур'янових джунглях та купах сміття. Особливо ж багато того сміття на території, закріпленій для прибирання за спиртовим та цукровим заводами, де директорами В. В. Пташник і М. М. Майор.

Та справжнім екзаменом на витривалість і мужність є для андрушівців парк культури та відпочинку. Хоча, стверджують андрушівці, тепер тут не залишилося ні парку, ні культури. Зате утворився справжнісінький праліс, де от-от завиють вовки. І далеко не кожен приїжджий наважиться зайти в його нетрі без досвідченого проводиря. Проте андрушівці вже народ звикли. А колись, як згадують старожили, коли була Андрушівка ще «сміт», були у цьому парку й дитячі атракціони, і лавки, на яких можна було відпочити, почитати газети.

Між іншим, про газети. Інформаційний голод відчувається в Андрушівці надзвичайно гостро. Зате і він має свій позитивний бік.

Завдяки йому допитливі андрушівці постійно перебувають у русі і зберігають добру спортивну форму. Оскільки правом першим прочитати газету тут користується той, хто найшвидше добудеться до одного-єдиного кіоску «Союздруку», що знаходиться на одній із околиць міста, біля автостанції. Що ж до газетних вітрин, то їх у місті нема жодної.

Взагалі, загартовуються андрушівці теж досить своєрідно. Не на стадіоні, що прийшов у повний занепад, а прямісінько на автобусних зупинках, де нема елементарного укриття і де їх щедро обдувають та обмивають усі континентальні вітри та опади...

Проте андрушівці вже знають, що помитися під дощем можна значно швидше та краще, аніж у райпобуткомбінатівській бані. Річ у тім, що приміщення її брудне, душеві працюють, як мокре горить. А вода, не пройшовши належної очистки, надходить у водопровідну систему просто з річки Гуйви, — так би мовити, у своїй первозданній якості. Але якість та не найкраща. Бо цукровий та сироварний заводи, завдячуючи допотопним очисним спорудам, забруднюють річку досить активно. Отож і доводиться андрушівцям купатися в бані, звичайно ж, не так, як купається сир у маслі.

Не дають розніжитися городянам і будівельники пересувної механізованої колони № 336 тресту «Житомирсьлібуд», де начальником Н. Л. Гільгур. Згадуваний нами будинок по вулиці Вобяна, 15-а вони збудували таким чином, що кожний день життя у ньому — це суцільна боротьба за існування. Позаяк стіни в ньому тріскаються, а підлога провалюється.

Саме для того, щоб не привчати людей до різних там цивілізованих витребеньок, будівельники міжколгоспбуду вже восьмий рік не поспішають здати в експлуатацію міжколгоспний профілакторій для хліборобів та водночас піонертабір для їхніх дітей.

Треба додати, що імунітет до труднощів прищеплюється андрушівцям іще змалку. Бо дитяча молочна кухня розташована у такому тісному приміщенні, що й новонародженому туди не доступитися.

Словом, «батьки» Андрушівки роблять чимало, аби її жителі, зберігаючи в паспорті міську прописку, не ставали розніженими городянами, а залишалися витривалими, загартованими людьми. Тільки самі андрушівці вважають, що було б набагато краще, якби оцю свою енергію керівники міськради та спрямували в інше русло — на поліпшення побутових умов мешканців Андрушівки, які все ж таки є городянами.

З олівцем мандрували, записували та малювали
Ю. ІЩЕНКО та О. МОНАСТИРСЬКИЙ.
Житомирська область.

Максим Рильський

ДО ДЕВ'ЯНОСТОРИЧЧЯ ВІД ДНЯ НАРОДЖЕННЯ

1895—1985

СУД

Настане суд, заговорять
І Дніпро, і гори.
Т. Г. Шевченко

За шовковий щасливий колос,
Що під ноги неситим ліг,
За примовклий дитячий голос
Ми до суду кличемо їх.

За обірвану пряжу пісні,
За розірваний генія лист,
За пожари і хмари зловісні
Нам заплатить кров'ю фашист.

За прострілене серце брата,
За потоптану честь дівчат
Безпощадна, як меч, розплата!
Нам заплатить кровію кат.

За Дніпра скривавлену воду,
За наругу ясних наших зір,
За розбої, за кривду народу
Нам заплатить кровію звір.

Марно в світі шукать надію
Недобитим гвалтівникам!
Ти тремтиш, ти поблід, лиходію?
Ніс ти смерть — умри ж тепер сам!

1942—1944 рр.

ОСТАПОВІ ВИШНІ

(Мисливська усмішка)

Вітаю Вас, Остапе милий,
В миру наречений Павлом!
Я тисну руку Вам щосили
І перед Вами б'ю чолом.

Ви на вечірнім перельоті —
Гроза чирків і крижаків,
Ви — приклад всім нам у роботі,
Ви — друг усіх нас — юнаків.

Всміхаючися тихо-мирно,
Кашкет насунувши на лоб,
На мушку ви берете вірно
Головотяпів і нероб.

Старого світу мертві душі,
Що залишились де-не-де,
Немов зайці, ховають уші:
Остап з рушницею іде!

Сухий в порохівниці порох,
Не похитнути сталь руки,—
І бракороби в темних норах
Ховаються, як борсуки.

Забувши марні теревени
І прикусивши язика,

Від Вас, бистріше за оленя,
Окозямилувач тіка.

Ви бистрим оком соколиним
Щораз вимірюєте вміть,
Де слід ударить бекасином,
Де треба і картечі вжити.

А як брехать почне злостиво
На нас заокеанський пан,
Міркуєте ви справедливо,
Що не завадить і жакан.

Ви неквапливі, ви спокійні,
Ви тільки глянули згори —
І враз у «дірці самостійній»
Мерзенні трусяться тхори.

Зате як ніжно і ласкаво,
Любовним поглядом яким
Ви дивитесь на ниви й трави,
Трудом овіяні людським,

На наші обрії безкраї,
На наші села і міста,
Як серце ваше звеселяє
Радянська дійсність золота!

Полохаючи темну зграю,
Живіть для людського добра!
Від серця щирого бажаю
Я вам ні пуха ні пера!

1951 р.

Максим Рильський і Остап Вишня
на полюванні
в Кагарлицькому районі
на Київщині.

(Кінець сорокових років)

ТВЕРДЕ СЛОВО

Написав листа в газету
Опанас-п'яниця:
«Вже мені на зілля кляте
Бридко і дивиться.
Я тепер за розум взявся,
Більш не буду пити,
І про це через газету
Хочу заявити.
Ставлю крапку. Ніби криця,
Тверде моє слово.
Гонорар не висилайте,
Бо нап'юся знову».

Петро НЕЛОВКО.

НУМО, ПІДТРИМАЄМО!

Зранку до вечора біля стіни
Чути:

- Давай!..
- Підсоби!..
- Підтягни!..

Тягнуть угору в чотири руки
Річ важелезну робітники:

- Ех, це б лебідкою...
- Добре було б!..
- Нумо, на пупа!
- Ще трішечки!..
- Стоп!!!

Зроблено справу. На місці воно —
На півстіни велетенське панно:
«Дружно підтримаєм добрий почин:
Працю ручну — на плечі машин!»

Микола БІЛОКОПИТОВ.

— У бібліотеку привезли рідкісну книгу. На руки її нікому не дають.
— Ану покажи!

Мал. А. БОРДУНІСА

ЖЕРТВА РЕОРГАНІЗАЦІЇ

Сценарій із циклу
«Слідство ведуть ЗНАТОКИ»

Майор ТОМІН заходить до кабінету, скидає з плечей дебелий лантух, втомлено падає в крісло.

Підполковник ЗНАМЕНСЬКИЙ деякий час тактовно мовчить. Потім, помітивши, що ТОМІН і не збирається виходити зі стану глибокої задуми, м'яко, але принципово запитує:

— Ну?

ТОМІН проводить правою рукою по обличчю, ніби проганяючи нічний кошмар, зітхає:

— Сигнал підтвердився. На околиці міста Пирятина, в Полтавській області, знайдено залишки.

ЗНАМЕНСЬКИЙ: Якісь документи при залишках були? Особу встановлено?

ТОМІН: В тому-то й справа, що документів, різних паперів — ціла купа!

ЗНАМЕНСЬКИЙ: Що дало опитування?

ТОМІН: Майже нічого.

ЗНАМЕНСЬКИЙ: Коло підозрюваних встановили? Повинен же бути хтось найбільше зацікавлений в усуненні...

ТОМІН: В тому й складність, що всі нібито зацікавлені, щоб вона існувала. Спочатку погрішив на адміністрацію радгоспу імені Маяковського. Але потім придивився ближче — не з руки їм ліквідація. Вони ж фінансували її,

величезні гроші на неї затратили — близько 165 тисяч карбованців.

З іншого боку, підозра падала на директора Пирятинського овочесушильного заводу І. І. Микитенка. Виявилось — навпаки: неодноразово доводив свою прихильність до жертви... Замовляв документацію, пробивав ліміти, готовий був за рахунок очолюваного заводу постачати її енергією... Не керівник, а батько рідний!

Не гірша й адміністрація виробничо-аграрного об'єднання «Полтаваплодоовочгосп» на чолі з генеральним директором В. Г. Литвиненком, до якого ці організації гуртом належать. І в об'єднанні скликають нараду за нарадою, шукають винних, хочуть притягти до відповідальності... І ніякого проблеску. Немає ні винних, ні відповідальних!

КИБРИТ (яка впродовж розмови сиділа біля вікна і мріяла про нові досягнення у слідчій практиці): В чому справа, хлопчики, що у вас не виходить?

ЗНАМЕНСЬКИЙ: Розумієш, Зіночко, біля Пирятина вгробили величезну півночну теплицю, яка мала щороку поставляти на 400 тисяч карбованців різноманітних ранніх овочів. За загадкових обставин: замовник є, гроші на завершення будівництва — бери — не

хочу, і підрядчик — неподалік, проєктант — на місці...

КИБРИТ: Хлопчики, а ви не з'ясували — за той час, поки вона будувалась, реорганізації не було? Досвідчені економісти говорять, що реорганізація — як переїзд: обов'язково щось загубиться або поламається...

ТОМІН (безжалісно ляснувши себе по лобі і кидуючись до лантуха з паперами): Пригадую, щось було! Зараз розшукаю...

ЗНАМЕНСЬКИЙ з цікавістю зазирає в мішок:

— Постарайся, Шурику. Ти ж наш кращий оперативник!

ТОМІН: Ось воно! Є!

Витяг цілу паку паперів. Розкладає у вигляді канцелярського пасьянсу на столі.

— ...Теплицю заклали у 1980 році, а реорганізація відбулася наступного, 1981-го. Об'єднання консервної промисловості з головною штаб-квартирою в Пирятині трансформувалося в Полтавське виробничо-аграрне об'єднання «Полтаваплодоовочпром», яке квартирує тепер в обласному центрі. Наслідок: головне підприємство — пирятинський овочесушильний завод — перестало бути флагманом, а генеральний директор об'єднання консервної промисловості І. І. Микитенко залишився просто директором заводу.

ЗНАМЕНСЬКИЙ (розумно): Отже, змінилася система господарських інтересів.

ТОМІН: Звичайно! Тепер І. І. Микитенкові ні під яким овочевим соусом немає вигоди дбати про теплицю. Якщо раніше, замовивши проєкт, він прийняв його без розділу «Енергопостачання», плануючи підключити до існуючої тепло- і електромережі свого заводу, то тепер, відповідаючи тільки за завод, він одстоює нові, вузчі інтереси. Справді, теплиця з овочесушильним заводом парується не дуже. Де це видано, щоб сушили або консервували вирощені в теплиці овочі? Надто вони дорогі для цього. Взимку овочі люблять свіжими. Штатів на ведення будівництва у заводу теж немає, їх забрали в Полтаву, в нове об'єднання. Недобудовану теплицю передають на баланс радгоспу імені Маяковського, який справді вирощує овочі. Але новому хазяїну теплиця теж — як мавпі калози. Вона розташована за межами радгоспу — за

п'ять кілометрів, недобудована і вже помітно розтягнута... До того ж, неясно, як бути з опаленням. У проєкті воно не передбачено (!), а директор овочесушильного заводу І. І. Микитенко до своєї тепломережі підключати не хоче, оскільки йому самому тепла не вистачає, на реконструкцію котельної потрібні кошти, матеріалів немає і т. д.

КИБРИТ: Стійте, Шурику! Ви так сипонили подробицями, що як би нам не прогавити головного.

ЗНАМЕНСЬКИЙ (задумливо, як він уміє): Головне, я вважаю, — під час реорганізації загубився прямий економічний інтерес одного з господарників і керованого ним виробничого підрозділу. Не забарилися й збитки. До речі, який їх обсяг? Ви не лічили, Шурику?

ТОМІН: Поки що на теплицю витрачено близько 165 тисяч. Але навколо мешкає багато людей, хазяйновитіших, ніж Мінплодоовочгосп республіки. Які знають, де, що і як лежить. Щоб припинити розтягування тепличної арматури, довелося найняти сторожа. Оскільки ці 165 тисяч не приносять ніякої користі вже чотири роки, то треба приплюсувати до збитків і норму прибутків, які передбачалися від діючої теплиці. Загалом тисяч 500 втрачено...

ЗНАМЕНСЬКИЙ: А чи не нагадує такий підхід розмірковування з приводу шкури невбитого ведмедя?

КИБРИТ: Жартуєш, Павле Павловичу? Це економіка. Для неї гроші лише тоді гроші, коли приносять користь, а не просто папірці, скажімо, в панчосі старомодної бабусі.

ТОМІН: Зіночко, ти, як завжди, маєш рацію. Не знаю, що б ми без тебе робили!

КИБРИТ: Не перебільшуй, Шуру. Виконували б якісь інше завдання генерала. Ну, добре, хлопчики, мені пора.

ЗНАМЕНСЬКИЙ: Добре, що нагадала! Мені ж треба до генерала. Просив доповісти, як іде розслідування.

Залишає кабінет. Майор ТОМІН дивиться їм услід, потім бере лантух з паперами і тягне в коридор. Мабуть, до сховища речових доказів.

На екрані останні слова фільму:
ДАЛІ БУДЕ

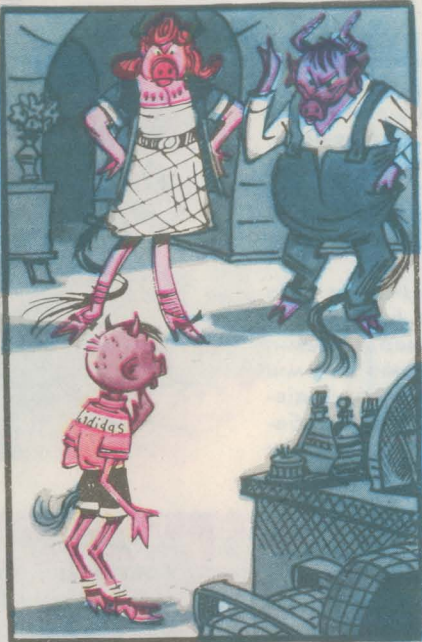
Автор сценарію
П. СТОРОЖЕНКО.

Мал. В. СОЛОНЬКА

— І за що вам на заводі гроші платять! Ви ж своїм браком усю нашу базу завалили!

Мал. А. АРУТЮНЯНЦА

— Та в тебе ще хвіст не виріс,
а ти вже хамиш батькам!

ЖИТТЄ СВЯТИХ І НЕЧЕСТИВИХ

Мал. Г. СУЧЕЛЕВА

Без слів.

Мал. В. СОЛОМАСЕНКА

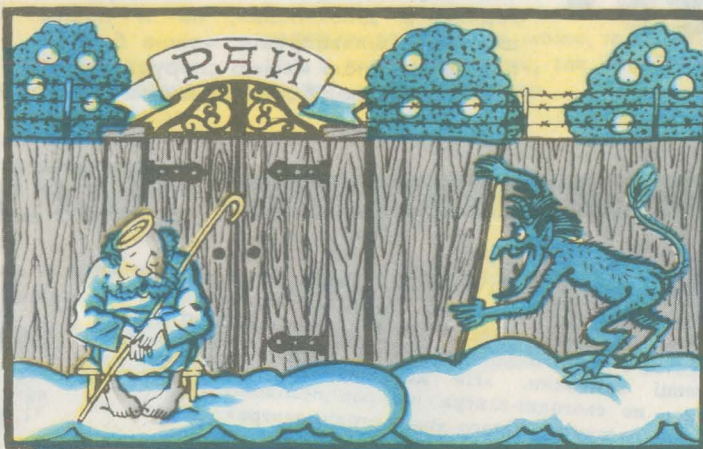
— Два місяці, як відкрили це кафе, а до нас не завітав ще жоден відвідувач.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Це наше «Чортове колесо» — новий вид тортур спеціально для бюрократів.

Мал. І. АЛЕКСАНДРОВИЧА

— Боже мій, скільки тут нашого брата!

Мал. В. СОЛОНЬКА

— Третю ніч дитя не спить... Видно, почали прорізуватися ріжки.

Мал. В. ЧМИРЬОВА

Без слів.

Чи буде світло в кінці тунелю?

Це питання широко дебатуються громадськістю міста Олександрії. Оптимісти кажуть: «Буде! Колись же повинні освоїти оті два з половиною і ще з невеликим гачечком мільйони карбованців!» Песимісти заперечують: «Буде! Як рак свисне. Або як риба заспіває. Скоро десять років, як ті мільйони освоюють, а ще й третини не осилили».

Поділ олександрійської громадськості на два табори визрів не відразу. Спочатку на дві половини поділила саме місто залізниця. В одній, так би мовити, житловій, опинилися сто тисяч з лишком жителів, в іншій, індустріальній, виросло чимало промислових підприємств. Щоранку десятки тисяч робітників і службовців кочують в індустріальну частину, а увечері повертаються назад, у житлову. Воно б і нічого, можна сказати, навіть добре, що мікроклімат мікрорайонів не приправляється спеціями індустрії. Але щоб з однієї половини міста перебраться в іншу, комунальному транспортові треба подолати залізничний переїзд. Усім відомо, що навіть міський рейковий транспорт має переваги перед нерейковим. А тут поїзди, залізничні состави. Ім, звісно, зелена вулиця. Автобуси ж змушені покірно вишкочуватися в довжелезну чергу біля переїзду і чекати. Довго чекати, бо поїзди ідуть один за одним. Проскочить два-три автобуси у «віконце» між ними, а решта стоїть.

Скільки через це запізнень на роботу трапляється — не будемо уточнювати. Скажемо тільки, що якби всі втрачені години в діло пішли, на ті кошти шикарний шляхопровід можна було б над залізничною колією спорудити.

Очевидно, подібний підрахунок і в пла-

нующих та причетних до розподілу різних фондів і лімітів організаціях зробили, бо в 1977 році виділено було місту оті згадані два з половиною і ще з невеликим гачечком мільйона карбованців, визначено генерального підрядчика і встановлено дату закінчення будівництва — 1980 рік. Щоправда, не шляхопроводу, а тунелю. Так, мовляв, буде і дешевше, і швидше.

Не знаю, як там з дешевизною, а от із швидкістю неув'язка вийшла. Бо виявилось, що легше пройти тверді земні породи, ніж подолати численні відомчі бар'єри. У відділі капітального будівництва Олександрійської міськради зберігається добрячий пуд листування між заінтересованими (точніше — незаінтересованими) організаціями, у якому одна з них киває на другу, друга — на третю і так далі. Увесь минулий рік, приміром, тривав канцелярський двобій між генпідрядчиком — мостозагоном № 78 Головомостобуду і Одесько-Кишинівською залізницею. Мостозагін обстрілював залізничників листами і телеграмами з проханням дати дозвіл на будівництво тунелю під залізничним полотном, а ті зайняли глуху оборону, роблячи вигляд, що нічого не чуять і не знають. І ось результат: будівельно-монтажних робіт виконано аж... на чотирнадцять тисяч карбованців.

Тому-то й важко відповісти на запитання, чи буде світло в кінці олександрійського тунелю. А хтось же повинен відповісти. І на саме запитання, і за тяганину навколо нього.

Х. СОКОЛОВСЬКИЙ.

Кіровоградська область.

Не минуло й двох місяців, як ми завели «Поштову скриню», пояснивши, що її поява викликана такою кількістю листів і поштових надходжень від читачів, що звичайної скриньки замало. А вже є потреба уточнити: наша «Скриня» хоч і велика, але не безрозмірна. Адресуємо це уточнення тим нашим читачам, котрі, переоцінивши її габарити, надіслали або збираються надіслати нам на додачу до скарг про брак та бракоробів і самі витвори рук бракоробських. Нейкісних меблевих гарнітурів і холодильників ми, щоправда, іще не одержували, брильянтів з недбало відшліфованими гранями також не надходило, проте посилок із взуттям, побутовими приладами, годинниками зібралося стільки, що на порі замовляти контейнери для їх відправки безпосередньо на підприємства, де народилася халтура.

У зв'язку з тим, що будівництво складських приміщень для зберігання подібних надходжень перчанським кошторисом не передбачено, у редакційному штаті немає комірників, пакувальників, столярів та інших штатних одиниць, які б оті надходження переправляли кому слід, просимо надалі увесь брак адресувати безпосередньо бракоробам. А нам досить буде ваших листів з точним зазначенням, чиїх рук та чи інша халтура.

Голубий вогник і голуба мрія

Ще зі школи ми знали, що природний газ — невидимий для ока, але запах він має. А от до наших будинків підведено газ, який не має ні запаху, ні кольору. Більше того, він не горить. Скажемо ще більше: про те, що наші будинки газифіковано, ми довідалися лише недавно.

Правда, іще в 1977 році нам сказали: мовляв, до Асканії-Нова підведено газопровід, то чи не бажаєте ви, шановні, позбутися клопоту з газовими балонами, а мати в оселях, так би мовити, постійний (і дешевший) голубий вогник над пальниками плит? Усі як один жителі вулиці Іванова забажали. Написали заяви в Херсонський філіал проектного інституту «Укржитлоремпроект», де нам за готівку виготовили відповідні проекти, уклали угоду на газифікацію із спеціалізованим

монтажним управлінням № 11 тресту «Укргазкомунбуд», перерахували йому солідні суми і стали чекати дешевого палива. Рік чекаємо, другий, третій, четвертий... Потім почали хвилюватися, турбувати газівників. Не переповідаємо усіх перипетій, скажемо, що торік в СМУ-11 нас ошелешили: наша вулиця давно, виявляється, газифікована. Ще й документи відповідні продемонстрували.

Так і залишився голубий (і дешевший) вогник над пальниками нашої голубою мрією. Між іншим, оплаченою.

Т. ЛЯЩЕНКО, В. ГАЛУЩЕНКО,
І. ВОЙТКОВСЬКИЙ, В. КОЛОТІЙ.
Херсонська область.

А Я Й НЕ ЗНАВ!..

У мойй сім'ї спалахнув конфлікт, який тлів потім кілька місяців. Винен, звичайно, я сам. Минулої осені жінка дала мені гроші на річну передплату «Перця», а я їх розтринькав. Мені б відразу признатися: так і так, мовляв, грішний, давай іще сім карбованців двадцять копійок. Ну, побурчала б трохи, але нікуди б не ділася, бо вона в мене без гумору та сатири не може.

Та, як на біду, невдовзі випадала мені премія, отож і вирішив: викрою з неї потрібну децишку, і все буде шито-крито. А коли одержав її і побіг на пошту, виявилось, що передплата закінчилася.

До кінця року жінка була спокійна, а в січні причепилася до мене: «Чому це сусіди давно вже перший номер одержали, а нам «Перця» не несуть?» Довелося признатися. Що тут почалася!.. «Тобі нічого не можна доручити! — шпигала. — У людей чоловіки як чоловіки, а ти... Словом, роби що хочеш і як хочеш, а щоб «Перець» мені був!»

Став я навідуватися до кіосків. «Іще не було наступного номера», — відповідали мені сьогодні. «Уже розібрали», — чув я назавтра. Ну, хоч додому не з'явився.

Робити нічого — пішов я до начальника

М. НЕБЕСНИЙ.

ПЕРЧАНСЬКІ КОНСУЛЬТАЦІЇ

«Торік у нашому селі Козакова Балка вісім місяців не працювала місцева радіомережа. Приїхали нарешті монтери. Поки вони на стовпах сиділи, вдалося нам і останні новини прослухати, і навіть один концерт за заявками. А злізлі — гучномовці замовкли. «Не хвилюйтеся, — заспокоїли нас гучномовці, — не сьогодні-завтра ще раз приїдемо і доведемо майстри, — не сьогодні-завтра ще раз приїдемо і доведемо радіолінію до пуття». Отого «не сьогодні-завтра» чекаємо ми й досі. Коли ж воно настане?

К. ШУЛІКА,
колгоспниця.

Новоукраїнський район
Кіровоградської області.

— Як пояснив начальник Кіровоградського обласного виробничо-технічного управління зв'язку М. І. Канцедал, це питання остаточно не вирішено. Облуправління рекомендувало керівникам підлеглих організацій виконувати обіцяне після керування комбінату комунальних підприємств, однак відповіді не одержали. Чому вони сидять, склавши руки?

«У лютому минув рік, як з водопровідної колонки по вул. Лермонтова біжить вода. Вулиця перетворилася на суцільну ковзанку. Зараз хоч слизько ходити, а що буде, коли прийде тепло? Ми запитували про це керівництво комбінату комунальних підприємств, однак відповіді не одержали. Чому вони сидять, склавши руки?

М. Глухів
Сумської області.

— Склавши руки ніхто не сидить. Глухівська міськрада порушила клопотання про виділення комбінатові комунальних підприємств двох багатомісних пасажирських катерів, які регулярно курсуватимуть вулицею Лермонтова. Найближчими днями розпочнеться будівництво причалів для них. Практично укомплектовано штат рятувальної служби на водах.

«Ми живемо у шостому мікрорайоні міста Кривого Рога, а точніше — в будинку № 27 по вулиці Суслова. Наш будинок, як, до речі, й інші, має сміттєпровід, але він не діє, бо жек № 35 не виділяє людей переповнені. По неділях ці баки і бачки не вивільняють, і тому по ганчір'я тощо.

Недавно працівники жеку прийняли соломонове рішення: щоб квартал став чистішим, усі баки і бачки знесли до нашого будинку. Узимку не дихнеш на повні груди, а що буде влітку?

Як повідомили нас у міськжитлоуправлінні, у весняно-літній період всі баки і бачки буде сконцентровано перед вікнами жеку № 35. Це надихне жеківців на ще активнішу боротьбу за чистоту.

«В останні дні 1983 року в колгоспі імені Шевченка Братського району Миколаївської області здали в експлуатацію дитячий садок. В авральному порядку, ясна річ, здали. Ми, звичайно, не розраховували, що наступного ж місяця наші дітлахи відсвяткують новосілля. Але нині на календарі рік вісімдесят п'ятий, а садок, як і раніше, пустує. З садка він, правда, нічого, але всередині уже сиплеться штукатурка. Кому такий дитячий садок потрібен?

— Ви неправильно сформулювали запитання. Не кому, а для чого? Пояснюємо: «для галочки». Акт про готовність дитсадка є? Є. Отже, на папері турботу про підростаюче покоління виявлено. А більшого деяким діядям і не потрібно.

ЖИТЕЛІ СЕЛА.

Ямпільський район
Вінницької області.

— І не стануть, поки той же товариш Пасічник сам не стане за прилавок магазину. А заодно з ним — і ті керівні товариші з райспоживспілки, котрим від скарг покупців — ні холодно, ні жарко.

МАМИ.

ПЕРЕМОЖЦЯ ВИЗНАЧЕНО

Підбито підсумки конкурсу на крашу відписку у 1984 році. Переможцем односторонньо визнано голову Івано-Франківського обласного об'єднання «Сільгоспхімія» І. П. МЕЛЬНИКА, який надіслав редакції і жителям села Ланчин Надвірнянського району ось таку відповідь: «Обласне виробничо-об'єднання «Сільгоспхімія» розглянуло вашого колективного листа і повідомляє, що районне об'єднання «Сільгоспхімія» вжило заходів для недопущення забруднення навколишнього середовища аміачною водою, яка зберігається на залізничній станції Ланчин. Найвнн на станції Ланчин п'ять цистерн ближчим часом будуть перенесені на нову площадку.

Щодо будівництва складу сухих і рідких мінеральних добрив, в якому не планується зберігання безводного аміаку та засобів захисту сільськогосподарських

рослин, вибрана площадка під будівництво відповідала санітарним нормам і правилам.

Однак, враховуючи перспективу розвитку забудови с. Ланчин, для згаданого складу підібрано іншу площадку, яка відповідає санітарним нормам і правилам».

Відаючи пальму першості івано-франківському керівному сільгоспхіміку, члену журі врахували як вишуканий канцелярський стиль автора відповіді, так і те, що в ній — практично жодного слова правди. Цистерни з аміаком як стояли, так і стоять, як отруювали повітря, так і отруюють.

І. П. Мельнику вручено нагороду: мініатюрну копію цистерни, наповнену аміачною водою. Віднині приз прикрашатиме письмовий стіл переможця.

